

L'ALT EMPORDÀ

Text > JOAN FERRERÓS

Mey Rahola, fotògrafa | Per oblit o pel tan comú deseiximent (més comú quan la ignorada és una dona), no s'havia projectat cap focus sobre l'única fotògrafa espanyola important que hi va haver entre les dues guerres mundials. Eva Vázquez n'ha parlat: Maria del Remei Rahola de Falgàs i de Xirau va ser la Mey emergida d'aquests dos llinatges empordanesos de bé. La periodista ha suggerit que els adjectius que escauen a l'artista (desimbolta, viatgera i moderna) potser la farien equivalent a una Aurora Bertrana de la imatge. Ara, la singular retratista és inclosa a l'exposició que Cristina Masanés dedica a «Dones artistes a l'Alt Empordà (1830-1939)». La mostra incorpora les recerques que la família i estudiosos han fet d'aquesta Marianne Breslauer empordanesa que, com l'alemanya, feia fotos contundents, competia en regates, fumava i vestia pantalons. Remei (Mey, per cosmopolitisme) es va morir a prop de París el 1959, després d'haver patit el coll d'ampolla de 1939 (els franquistes fins i tot li van confiscar el veler) i d'haver treballat anys per mantenir la família fent fotos de carnet a Lió.

Vis a vis a Figueres | Les sèries de persons han fascinat (per simpatia?) molts confinats. Un capítol o dos de *Vis a vis* (Netflix) podrien haver transcorregut al penal del Puig de les Basses, el de la cèlebre piscina olímpica, botó de roda del complex reeducatiu. Fa poc va produir-s'hi un motí (protesta o aldarull, segons Justícia) fruit de la tensió que s'hi viu a causa de les limitacions imposades pel coronavirus: supressió de

>> Una cel·la del Centre Penitenciari Puig de les Basses. (Font: GENERALITAT DE CATALUNYA)

visites (que ahora suposa el desproveïment de psicotròpics), reducció de serveis, comunicacions o vis-a-vis. La guspira va ser el menjar escàs i dolent. Després, la roba i tot el que era combustible va ser cremat, i els funcionaris van patir insults i agressions. La Conselleria ha facilitat palliatius: sortir de dia a treballar, confinaments a casa... Res no podem dir de Rosa Peral, una Zulema nostrada, perquè s'està en un altre centre.

La no-Christina | Fa trenta anys van trobar penjada a Portbou una noia que en tenia vint-i-dos. La foto que va ser publicada la feia bella malgrat les circumstàncies. Ara la policia ha pogut contrastar les empremtes digitals preses al cadàver amb les de la Christina real, també morta, i han descartat que la jove fos l'alemanya que hom pressuposava. No és la de la foto; aquella era més alta i no havia infantat mai, mentre que Christina era més baixa i mare. El misteri d'aquestes dues joves, que ningú no ha trobat a faltar al llarg de tres dècades, persisteix. Ara, el retrat de la no-Christina (si no el perden) és l'única esperança que queda per a una possible identificació, perquè a la desolada història d'aquestes dues noies no podia faltar-hi la prosa ranquejant: els del cementiri van colgar a la fosa comuna les restes de la jove, i d'aquesta manera van impedir-ne l'obtenció de l'ADN.

EL BAIX EMPORDÀ

Text > PURI ABARCA

Entre el caos i l'esperança | Durant aquests dies tan durs que ens ha tocat viure (i a alguns, morir), les sensacions són múltiples i, de vegades, contraposades. Por, incertesa, percepció d'inseguretats, ansietat pel que pugui venir i esgotament emocional es barregen, de manera simultània, amb el desig que aviat tot s'acabi i l'esperança que hàgim après unes quantes lliçons de convivència. Al Baix Empordà, hi ha hagut, fins al moment en què escric aquestes línies, més de quatre-centes persones contagiades per la COVID-19, i prop de setanta morts a causa de la

malaltia. En alguns punts, com a la residència de gent gran de Palafrugell, van rebre de valent, i a gairebé tots els pobles n'hi ha hagut algun cas. Però la gent ha continuat endavant, canviant els seus hàbits de vida per adaptar-los a la pandèmia cruel, agraint de tot cor als equips de serveis essencials la seva tasca. I qui se n'ha contagiats o n'ha tingut algun familiar afectat, ha hagut de confiar de ple en un personal sanitari estressat de base, tot i que entregat a tenir cura de la nostra salut (una altra cosa a part seria la gestió des dels despatxos del país i d'un servei sanitari o l'altre; de vegades encertada i altres vegades, definitivament no). Des d'aquí, un agraïment efusiu a tots aquells metges i metgesses, infermiers i infermeres, auxiliars, etc. que ho han donat tot per ajudar-nos i intentar salvar-nos la vida, cada dia. Tot plegat, convivint amb un cert rebot incívic per part de no poques persones que se saltaven el confinament (milers de denúncies presentades, per exemple, contra propietaris de segones residències que volien fugir de les ciutats; una actitud humanament comprensible, però que en aquest moment no tocava).

La vida continua, i ha arribat l'estiu. Serà un estiu molt diferent dels que hem viscut fins ara i ens hi haurem de conformar. L'ús de les platges, estrelles de l'oferta d'oci de la comarca, segurament també canviarà. I les ofertes gastronòmiques i d'allotjament pegen d'un fil. Les grans concentracions de persones no seran aconsellables fins que es trobi una manera de vèncer definitivament la COVID-19, però hi ha alternatives per a l'entreteniment. Des de les institucions i entitats, culturals i socials, no es vol renunciar a reinventar fórmules per portar els esdeveniments habituals als ciutadans i ciutadanes. Així, seguint el model d'activitats ja organitzades, com ara la lectura continuada de Josep Pla que es va fer de manera virtual l'abril passat, s'han programat alternatives per no deixar de dur a terme aquelles manifestacions que marquen, inevitablement, les jornades d'estiu, com la Cantada d'Havaneres de Calella de Palafrugell o els festivals de música, encara que sigui en formats reduïts o amb canvis d'escenaris i de canals de transmissió. Ens haurem d'adaptar a una situació anormal. I ens podem queixar tot el que vulguem, però pot-

ser valdria més implicar-s'hi i ajudar a fer possible que les diferents iniciatives culturals i socials ens acompanyin en aquests temps difícils. Un munt de decisions personals que poden beneficiar la societat en general.

>>> Concert virtual de Sant Jordi de la Coral Nit de Juny. (Font: AJUNTAMENT DE PALAFRUGELL)

LA GARROTXA

Text > JOAN SALA

Tots tancats a casa | La notícia bàsica en aquesta comarca i a totes les altres ha estat el confinament de la població, un fet que no havíem experimentat mai i que ens ha colpit molt. Ha estat un període de temps que segurament ens marcarà a tots i també als petits, que han viscut amb més o menys angoixa no poder sortir de casa com feien sempre, sense veure els amics ni jugar-hi, ni fer la vida que per a ells era la normal. A la gent gran també ens ha influït, i algunes famílies han suportat situacions complicades des d'un punt de vista econòmic. Mai no ens hauríem pogut pensar que ens passaria una cosa així en el segle XXI. Durant aquest temps hi ha hagut estones que els carrers han estat completament buits, sense ni una ànima, com si les poblacions fossin ciutats fantasma, amb la gent reclosa a casa seva i amb evidents

>>> El carrer de Lorenzana d'Olot, estranyament buit, el 15 de març, al principi del confinament. (Autoria: QUIM ROCA)

signes de preocupació i d'angoixa. No n'hi havia per menys. Durant aquestes llargues diades d'aïllament s'han suspès una munió d'actes de tota mena. Els ajuntaments han donat consells als ciutadans, hi ha hagut poblacions que han repartit mascaretes als habitants, en altres han demanat condonar rebuts, s'han fet plens telemàticament, s'han repartit dispositius de connectivitat per als alumnes que no en tenien... La COVID-19 ha estat un malson que no creïem possible. Si ens esforcem, hi trobarem un vessant positiu: la solidaritat de la gent, el voluntarisme i l'entrega del personal sanitari i d'altres serveis, per als quals s'ha mostrat repetidament i pública el reconeixement.

Càritas presenta nous projectes laborals

| Càritas Garrotxa, juntament amb l'empresa d'inserció Ecosol de Càritas Diocesana de Girona, ha presentat dos projectes laborals nous que es duen a terme a Olot des de fa uns mesos. L'un és el projecte «Cosidor» i l'altre el de «Missatgeria sostenible». Són dos projectes de l'àmbit de l'economia solidària, i totes dues iniciatives es consoliden cada dia que passa, amb el parèntesi d'inactivitat forçada pel període de la COVID-19. La voluntat és que es pugui anar ampliant l'oferta laboral i d'inserció per a persones de tota la comarca.

La Fageda és més autosuficient

| La cooperativa va comprar l'any 2017 uns terrenys propers al volcà de Rocanegra, dins el Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, i des de la tardor del 2019 s'han posat en funcionament amb l'objectiu principal de millorar l'autoabastament alimentari de les seves vaques. Hi sembren dos cereals farratgers en rotació, ordi a l'hivern i blat de moro a l'estiu. Esperen arribar a tenir al voltant d'un 90 % de les necessitats cobertes per alimentar les vaques. De les vint-i-dues hectàrees de conreu, una part, concretament cinc hectàrees, es destina a la producció d'herba de prat en zones de difícil accés per al sistema de regadiu i, un cop recollida i ensitjada, permetrà alimentar tant les vedelles com les vaques seques. El compost produït a la planta de compostatge de La Fageda com a resultat del reciclatge dels purins de les vaques servirà d'adob per als nous camps.

EL GIRONÈS

Text i foto > DANI VIVERN

Crònica d'un mal temps | Sobre el maleït coronavirus i els seus efectes, no podrem saber mai què hauria escrit el senyor Enric Mirambell, cronista oficial de la ciutat de Girona, que ens va deixar el 6 de març passat. Segurament, però, hauria fet referència a pandèmies del passat i ens hauria obsequiat amb algunes reflexions ponderades i plenes de seny. Un seny escàs en la majoria de representants de l'espectre polític, i que es fa inversament proporcional al poder exercit. L'afirmació prepotent segons la qual «el virus no entén de fronteres» es contradiu amb el cas de Portugal, per exemple, on l'actuació ràpida i la unitat política han estat clau per reduir el nombre de casos. Potser tenen una frontera FFP3, tan efectiva com les millors mascaretes? O potser han deixat de banda les batalletes entre partits i ideologies? Però deixem-ho, perquè en realitat ni els millors especialistes disposen, ara com ara, de prou dades per guiar amb seguretat els qui han de prendre decisions.

Sanitaris i altres herois | El fet que al Gironès hi hagi la densitat de població més gran de tota la demarcació només marca una diferència quantitativa amb la resta de comarques: més afectats en xifres absolutes i més nombre de centres hospitalaris i de professionals de la salut. Però l'esforç per evitar la saturació de les UCI i per donar tractament als afectats és equiparable. No tindria sentit, ara i aquí, donar xifres: tots les seguim dia a dia, i, a més, qui sap quines seran les dades quan aquest text vaig a impremta! Sí que cal referir-se, però, a l'elevada incidència de casos entre el personal sanitari, que mereix —molt més que la voluble classe política— l'aplaudiment quotidià. Igualment com el mereixen els treballadors de la neteja, els Mossos d'Esquadra i la policia local —que no para d'aturar irresponsables pel carrer—, el personal dels supermercats i botigues, i altres col·lectius a primera línia. Precisament en el moment d'escriure això m'assabento que entre la Policia Local de Salt hi ha dotze efectius contagiats, dels cinquanta-tres en plantilla. I el mateix respecte mereixen les empre-